

Skjemainformasjon

Skjema Norges dokumentarv - nominasjonsskjema
Referanse 1004131
Innsendt 19.06.2014 10:59:21

Sammendrag

Sammendrag

Tittel på dokument(er)/arkiv(er) som nomineres

Osebergfunnet - Original feltdokumentasjon samt transkribering

Sammendrag (maks 3000 tegn)

Den 8. august 1903 fikk professor Gabriel Gustafson ved Universitetets Oldsaksamling i Oslo besøk av gårdbruker Oskar Rom fra gården Lille Oseberg i Slagen i Vestfold. I en stor gravhaug på eiendommen sin hadde Rom støtt på det han mente var et skip. Haugen ble åpnet i 1904, ledet av Gabriel Gustafson, og utgravingen avdekket en rikholdig vikingtidsgrav. Dette viste seg å være et av de største arkeologiske funnene i Norges historie, og regnes fremdeles som en av de viktigste nasjonalskattene.

Osebergfunnet var skjellsettende for norsk arkeologi. Arbeidet med lovregulering av forholdene rundt funn av oldsaker og faste fornminner var i gang, og året etter utgravingen på Oseberg, i 1905, vedtok Stortinget den første Lov om Fortidsminder, som er videreført i dagens Lov om kulturminner.

Som del av en større samling arkivalier knyttet til utgravningen av Osebergskipet - fotodokumentasjon, kataloger, gjenstandstegninger, avisutklipp, korrespondanse og regnskapsbøker - ønsker vi å trekke frem og nominere Gabriel Gustafsons originale feltdagbøker og skissebøker, samt skissebøker fra Gustafsons daværende assistent Haakon Shetelig. Anton W. Brøgger som var museumsdirektør i perioden 1915-1949, transkriberte dagbøkene i 1916, og vi ønsker også å nominere disse da de gjør innholdet i Gustafsons dagbøker lettere tilgjengelig.

Opplysninger om søker

Opplysninger om søker

Navn på søker Kulturhistorisk museum,
Universitetet i Oslo

Søkers tilknytning til den nominerte dokumentarven Eier og forvalter

Kontaktperson(er)

Navn Anne Britt Halvorsen
Stilling Arkivansvarlig
E-postadresse a.b.halvorsen@khm.uio.no
Telefonnummer 22859804

Navn Hilde Sofie Frydenberg
Stilling Arkivkonsulent
E-postadresse h.s.frydenberg@khm.uio.no
Telefonnummer 22859333

Fullmaktserklæring

Jeg bekrefter at jeg har fullmakt til å nominere dokumentarven som beskrives i dette nominasjonsskjemaet til Norges dokumentarv

Navn Anne Britt Halvorsen
Stilling Arkivansvarlig
Institusjon Kulturhistorisk museum,
Universitetet i Oslo

Identifikasjon og beskrivelse

Identifikasjon og beskrivelse av dokumentarven

Nøyaktig tittel på dokumentarven, omfang, datering (ytterår) og navn på institusjon/organisasjon som skal stå på et eventuelt diplom

Osebergfunnet - Gabriel Gustafsons dagbøker og skissebøker, Haakon Shetelig's notatbok med skisser og skissebøker og Anton W. Brøggers transkripsjon av Gustafsons dagbøker.

Garbriel Gustafson:

- 2 feltdagbøker i tilnærmet A5-format, hver på 131 sider - ført i blyant, inneholder i tillegg enkelte skisser. Signert av Gustafson.

Bok 1 - datert 13. juni til 31. juli 1904

Bok 2 - datert 2. august til 22. september 1904

- 1 skissebok i foliostørrelse - usystematisk datert fra 1904-1906

Haakon Shetelig:

- 2 skissebøker og 1 notatbok med skisser

Bok 1 - folioformat - datert 17.8.1904-19.9.1904

Bok 2 - tilnærmet A4-format (28x19,5 cm) - datert 26.7.1904-13.8.1904

Bok 3 - Liten notisbok (16x10,5 cm) - datert 6.8.1904-8.8.1904

Anton W. Brøgger:

- 1 Bok - (19x22 cm) - avskrift av Gustafsons dagbøker utført av A. W. Brøgger, ferdigstilt 16.04.1916. Signert av Brøgger.

Eventuelt diplom utstedes til: Kulturhistorisk museum

Visuell dokumentasjon

- Cf34567_241_03571.jpg
- Cf34567_242_03574.jpg
- Cf34567_245_03581.jpg

Kataloginformasjon/arkivbeskrivelse/arkivreferanse

Proveniens (opprinnelse)

Gabriel Gustafson var under utgravningen av Osebergfunnet direktør ved Oldsakssamling, som i dag er en del av Kulturhistorisk museum. Dokumentene har siden 1904 vært i museets besittelse. Det samme gjelder både Shetelig's skissebøker og Brøggers transkribering. Dokumentene har i de siste 100 år befunnet seg i museumsbygningen i Fredriksgate 2.

Bibliografi

Brøgger A.W. m.fl. red: Osebergfundet 1917-2006, 5 bind.

Støtteerklæringer

Arne Emil Christensen

Dr. philos. Professor emeritus i nordisk arkeologi,

Tidligere vitenskapelig ansvarlig for

Vikingskipshusets samlinger

arneemilc@gmail.com

Dr. Nina Nordström

SFB RessourcenKulturen

Eberhard-Karls Universität Tübingen

Gartenstrasse 29

72074 Tübingen

Germany

nina.nordstroem@uni-tuebingen.de

Tel. +49-(0)7071-2973598

Mobile: +49-(0)170-3292346

Støtteerklæring

- 1__Nina_Nordström__Gabriel_Gustafsons_dagbøker.docx
- Cf34567_245_03581.jpg
- Cf34567_241_03571.jpg
- Cf34567_242_03574.jpg
- 1__Arne_Emil_Christensen__Gabriel_Gustafsons_dagbøker.doc

Juridiske forhold

Juridiske forhold

Hvem eier dokumentarven? Oppgi navn og kontaktinformasjon.

| | |
|----------------|---|
| Navn | Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo |
| Adresse | Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo |
| Telefon | 22851900 |
| E-post | postmottak@khm.uio.no |

Hvem forvalter dokumentarven? Oppgi navn og kontaktinformasjon.

| | |
|----------------|---|
| Navn | Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo |
| Adresse | Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo |
| Telefon | 22851900 |
| E-post | postmottak@khm.uio.no |

Tilgang

Vil det være faktorer som begrenser offentlig tilgang til dokumentene? Beskriv dem i så fall nedenfor.

Det er ingen juridiske eller tradisjonsbundne praksiser vedrørende eldre dokumentasjon, men tilstand og alder vil begrense tilgangen til dokumentene. Ved etterspørsel kan dokumentene fremvises ved Kulturhistorisk museums arkiv. Dokumentene er foreløpig ikke digitaliser. Selv om digitalisering er ønskelig, foreligger det ingen konkrete planer om dette.

Opphavsrett

Beskriv den opphavsrettslige statusen til dokumentarven.

Vurdering opp mot utvelgelseskriteriene

Vurdering opp mot utvelgelseskriteriene

Autentisitet

To av Gustafsons bøker er signert, mens Gustafsons og Sheteligs skissebøker er bekreftet autentiske av en ekspert etter mange års arbeid med disse. Brøggers transkripsjon er også signert.

Nasjonal betydning

Arkeologiske utgravninger er dokumentasjon og innhenting av kildemateriale fra forhistorien, men også destruksjon av faste kulturminner. Den informasjonen som siden kan gjenfinnes i dagbøker og skissebøker er derfor unik og uerstattelig, fordi det er det nærmeste man kommer kulturminnets opprinnelige kontekst - en kontekst som kan fortelle oss noe om menneskene og samfunnet til de som ble gravlagt og de som gravla. Dokumentasjonen i dagbøkene blir derfor særdeles viktig for kommende forskere som skal arbeide videre med og etterprøve tidligere forskningsresultater. Osebergfunnene er unike og av nasjonal og internasjonal verdi, og derfor er dokumentasjonen fra utgravningen og funnenes opprinnelige kontekst uvurderlig. Et eventuelt tap av denne dokumentarven ville være svært alvorlig med tanke på både den vitenskapelige verdien og verdien av Oseberg som nasjonalt klenodium.

Tilleggsriterier

Dokumentenes nasjonale betydning må bli bekreftet gjennom ett eller flere av disse kriteriene

Tid

Sted

Mennesker

Emne og tema

Form og stil

Dagbøkene og skissebøkene bærer preg av å ha blitt skrevet på utgravningsfeltet. De er skitne, det er tydelig at mye er skriblet ned i farten og vi ser at Gustafson og Shetelig har byttet mellom dagbøker, notisbøker og skissebøker - tatt det de har hatt for hånden.

Sosial, åndelig eller kulturell verdi

Osebergfunnet ble gjort i en tid hvor Norge var i ferd med å skape en egen nasjonal identitet. Etter frigjøringen fra Danmark i 1814 hvor Norge fikk egen grunnlov og en posisjon som stat i forholdet til Sverige, vokste den norske patriotismen. I perioden frem mot 1905 ble flere viktige samlinger og museer etablert nettopp for å dokumentere og formidle en egen norsk kultur, og nasjonalromantikken ble vektlagt både i musikk, diktning og billedkunst. Arkeologi er et nasjonsbyggende fag, og i hele Europa bidro arkeologien på 1800-tallet til å gi nasjoner en felles bakgrunn. Norge fikk Skandinavias første professor i arkeologi, og kjente vikingskipsgrever ble oppdaget og utgravet; Tuneskipet i 1867, Gokstadskipet i 1880 og Osebergskipet i 1904. Osebergfunnene er fortsatt det mest praktfulle gravfunn fra vikingtiden. Ikke minst den store mengden vakre gjenstander av tre setter funnet i en særstilling. Osebergfunnet ga i sin samtid inspirasjon til blant annet dragestilen og den norske jugendstilen.

Utfyllende opplysninger

Utfyllende opplysninger

Sjeldenhet

Integritet

Representativitet

Konsultasjon og samtykke

Konsultasjon og samtykke

Har dokumentarvens eier(e) og forvalter(e) blitt orientert om og godkjent nominasjonen?

Ja

Vurdering av risiko

Vurdering av risiko

Gi en beskrivelse av i hvor stor grad den nominerte dokumentarven er truet.

Bevaringsplan

Bevaringsplan

Inngår dokumentarven i en bevaringsplan?

Nei

Hvis ja, last opp et sammendrag av bevaringsplanen. Hvis nei, last opp opplysninger om de nåværende bevaringsforholdene og forvaltningen av dokumentarven.

Vedlegg

- 1__Arne_Emil_Christensen__Gabriel_Gustafsons_dagbøker.doc
- 1__Nina_Nordström__Gabriel_Gustafsons_dagbøker.docx
- Cf34567_245_03581.jpg
- Cf34567_241_03571.jpg
- Cf34567_242_03574.jpg
- Konserveringsrapport__KHM_gustavssons_bøker.docx

Resultat og tilleggsinformasjon

Resultatet av nominasjonen og ev. tilleggsinformasjon

Hva ønsker din institusjon å oppnå ved å få dokumenter innskrevet i Norges dokumentarv? Kom med eventuell tilleggsinformasjon som støtter en innskriving i Norges dokumentarv.

Arkivet ved Kulturhistorisk museum er stolte over hvilke kulturskatter vi forvalter og ønsker å dele dette med publikum. Vi ser at interessen for vikinger og vikingtiden er økende, som vi kan se gjennom populærkultur som TV-serier og filmer. Samtidig er det også blitt produsert en stor internasjonal vandretstilling - Viking - som settes opp i København, London og Berlin. Denne har blitt en av museenes best besøkte utstillinger. Vi tror derfor at interessen for også disse dokumentene er stor blant den generelle allmenheten i tillegg til fagfolk, og vi ønsker å tilgjengeliggjøre dokumentene. Dokumentene er i seg selv viktige kilder, både som levning og beretning.